

המוסד כביטוח לאומי
אגף הבטחת הכנסה

מדינת ישראל
משרד העבודה הרווחה והשירותים
החברתיים
האגף לשירותים אישיים וחברתיים
השרות לרווחת הפרט והמשפחה

תאריך: 28 במאי 2017	חוזר מס': 1484
<p>נושא: זכאות לגמלת הבטחת הכנסה של נשים השוהות במקלטים לנשים נפגעות אלימות וילדיהן</p> <p>שם החוזר: זכאות של נשים במקלטים בעקבות תיקון החוק מ-1.6.2017</p>	
<p>מטרת החוזר להסביר את התיקון בחוק בנוגע לזכאות של נשים במקלטים ואת נוהל העבודה החדש בעקבות תיקון החוק.</p>	
<p>פתח דבר</p>	
<p>תהליך עבודה</p> <p>נוהל עבודה</p>	
<p>מידע לנציגי שירות</p>	
<p>נספחים</p> <p>נספח 1</p> <p>נספח 2</p> <p>נספח 3</p> <p>נספח 4</p>	
<p>רשימת תפוצה</p>	

המוסד לביטוח לאומי
אגף הבטחת הכנסה

מדינת ישראל
משרד העבודה הרווחה והשירותים
החברתיים
האגף לשירותים אישיים וחברתיים
השרות לרווחת הפרט והמשפחה

פתח דבר

המצב עד לתיקון החוק:

מ- 2012 נשים שנכנסו למקלט והיו זכאיות טרם כניסתן לגמלה להבטחת הכנסה - המשיכו לקבל את הגמלה להבטחת הכנסה. בהתאם לחוק, הן שילמו מתוך הגמלה דמי השתתפות בהוצאות לעמותה המפעילה את המקלט.
מי שלא קיבלה גמלה להבטחת הכנסה לפני כניסתה למקלט – לא הייתה זכאית לגמלת הבטחת הכנסה ולפיכך קיבלה דמי קיום מהעמותה בתקופת שהותה במקלט. דמי הקיום עמדו על כ-25% מהגמלה להבטחת הכנסה.

תיקון החוק:

החל מתאריך 1.6.2017 נכנס לתוקף תיקון לחוק הבטחת הכנסה כך שתיבחן הזכאות לגמלה לכל הנשים השוהות במקלטים מעל 30 ימים ובלבד שהן תושבות ישראל (כולל תושבות ארעיות), ללא קשר לזכאות קודמת להבטחת הכנסה לפני הכניסה למקלט.
בסעיף 2(א)(9) לחוק הבטחת הכנסה ובפסקה 26 לתוספת הראשונה נמחק התנאי שחייב זכאות בחודש שקדם לחודש הגשת התביעה. תיקון החוק מצורף בנספח.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
אגף הבטחת הכנסה

מדינת ישראל
משרד העבודה והשירותים
החברתיים
האגף לשירותים אישיים וחברתיים
השרות לרווחת הפרט והמשפחה

נוהל עבודה

הנוהל נבנה בשיתוף משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים והמוסד לביטוח לאומי. הטיפול בתביעות יהיה **בסניף הסמוך למקלט** כדי להקל על הטיפול ועל התקשורת בין המקלטים לסניפים. לפיכך הוגדרו הסניפים שנותנים שירות לכל מקלט. ראו פירוט בנספח 3. **חשוב: נשים במקלט הן נשים במצוקה קשה, רגשית וכלכלית. יש להתחשב בכך לאורך כל שלבי הטיפול בהן.** כמו בטיפול בכל האוכלוסיות הרגישות, פקיד התביעות לא ידחה תביעה בשל אי המצאת מסמכים או תביעה ריקה. **למקלטים: לכל תביעה יש לצרף דו"ח סוציאלי מקוצר המתייחס לשהותה במקלט ומפרט את שמות הילדים שנמצאים עם האישה.**

להלן תהליך העבודה:

1. מי שקיבלה גמלת הבטחת הכנסה בחודש שקדם לכניסתה למקלט
המקלט יידע **מידית** את מנהל מחלקת ה"ה בסניף הביטוח הלאומי הסמוך למקלט בדבר תאריך כניסתה למקלט (על גבי טופס 1). זכאותה לגמלה תימשך על פי הנוהל כפי שהיה עד כה. עילת הזכאות תוחלף והכתובת במקלט תעודכן ככתובת חסויה. **לתשומת לב:** אישה כזאת תהיה זכאית לגמלת הבטחת הכנסה בחודש שהותה במקלט גם אם שהתה במקלט פחות מחודש. למשל, אם היא שוהה פחות מחודש ועליה לקיים עילת דורשת עבודה – ייחשבו ימים אלה כימי אי התייצבות מוצדקים.
2. מי שלא קיבלה לגמלת ה"ה טרם כניסתה למקלט – תגיש תביעה רק אחרי 25 ימי שהייה במקלט ולבד שיש צפי להישארותה במקלט מעל 30 יום:
א. המקלט יידע את מנהל מחלקת ה"ה בסניף הסמוך למקלט בדבר תאריך קליטתה (על גבי טופס 1 המצ"ב בנספח) בפקס או במייל.
ב. מנהל מחלקת ה"ה ינפיק טופס תביעה אישי ויעבירו לאישה באמצעות המייל או הפקס של המקלט **תוך יומיים** בצירוף מכתב דרישת מסמכים נלווים.
בהתחשב בנסיבות יש להפעיל שיקול דעת בעניין דרישת המסמכים, לצמצם ככל האפשר את המסמכים הנדרשים ולקבל הצהרות.

המוסד לביטוח לאומי
אגף הבטחת הכנסה

מדינת ישראל
משרד העבודה הרווחה והשירותים
החברתיים
האגף לשירותים אישיים וחברתיים
השרות לרווחת הפרט והמשפחה

- ג. האישה תמלא את הטופס בסיוע המקלט ותעביר אותו בהקדם האפשרי חתום וממולא ישירות לביטוח הלאומי או בסיוע המקלט בפקס או במייל.
- הטופס יישלח גם אם עדיין חסרים מסמכים נלווים, הם יכולים להישלח בהמשך.
- ד. הזכאות לגמלה תיבחן מהחודש שבו התקבל הטופס בסניף הביטוח הלאומי ובכפוף לכך שבחודש זה ימלאו 30 ימים לשהותה במקלט. עילת הזכאות במקרה זה – אישה במקלט.
- דוגמה:** אישה נכנסה למקלט ב-15.6.17. ב-10.7.17 תוגש עבודה תביעה להבטחת הכנסה. אם תימצא זכאית – תתחיל זכאותה מה-1.7.2017.
- חשוב לדעת:** על פי חוק הבטחת הכנסה אי אפשר לאשר זכאות לחודשים רטרואקטיביים שקדמו לחודש הגשת תביעה. לכן חשוב שהטופס יימסר בחודש שבו מלאו 30 ימי שהייה במקלט (ולא בחודש שלאחר מכן).
- ה. עם קבלת החלטה בדבר זכאות/אי זכאות המערכת מנפיקה אוטומטית תשובה לאישה – במסרון לטלפון הנייד שלה ובמכתב עם נימוקים שנשלח בדואר לכתובת המקלט.
- בנוסף, פקיד התביעות ישלח למקלט במייל או בפקס העתק ממכתב התשובה.
- ו. פקיד התביעות ינפיק מפרעה לפי הצורך.
- ז. חובה על האישה לדווח לביטוח לאומי, ישירות או באמצעות המקלט בפקס או במייל, על שינויים החלים במהלך השהות במקלט: עבודה, התווספות או יציאה של ילדים וכן יציאה מהמקלט.
- 3. יציאת אישה זכאית ממקלט:**
- א. המקלט ידווח **מידית** למוסד לביטוח הלאומי על יציאת האישה מהמקלט (על גבי טופס 1). המקלט יעדכן את פרטי האישה - כתובת עתידית + טלפון נייד אם יש.
- ב. לקראת היציאה יפנה המקלט את האישה עם עדכון הפרטים החדשים לפקיד הבטחת הכנסה כדי להדריך אותה לפני יציאתה מהמקלט בדבר תנאי הזכאות ממועד היציאה מהמקלט ואילך.

המוסד לביטוח לאומי
אגף הבטחת הכנסה

מדינת ישראל
משרד העבודה הרווחה והשירותים
החברתיים
האגף לשירותים אישיים וחברתיים
השרות לרווחת הפרט והמשפחה

ג. אם האישה חייבת במבחן תעסוקה לאחר יציאתה מהמקלט, תאושר גמלה בעילת זכאות "שיקול דעת" בחודש הראשון ליציאתה ורק מהחודש שלאחר מכן תחויב במבחן תעסוקה (לפי הנוהל כיום).

דוגמה: אישה נכנסה למקלט ב-7.4. הוגשה עבודה תביעה להבטחת הכנסה ב-2.5. לאחר מכן נמסר שהאישה יצאה מהמקלט ב-10.5. שהתה במקלט מעל חודש.

אם האישה יצאה מהמקלט בחזרה אל בעלה – תיבחן זכאותה בחודש מאי יחד עם הבעל, או כנפרדת, בהתאם לנסיבות.

אם האישה יצאה לדירת מעבר או לדיור עצמאי ללא הבעל – תאושר זכאותה בחודש מאי בעילת "שיקול דעת" והיא תודרך להמשך זכאות מחודש יוני.

ד. פקיד הבטחת הכנסה ינפיק מפרעה לפי הצורך (בהנחה שהאישה הייתה זכאית וקיבלה את הגמלה באופן שוטף בזמן שהותה במקלט).

תחולה

תחולת החוק מה-1.6.17. לפיכך יש להגיש תביעות עבור נשים שבמועד זה נמצאות כבר חודש ויותר במסגרת המקלט. אין צורך להמתין 30 ימים נוספים.

[חזרה](#)

מידע לנציגי שירות

- הטיפול באישה ששוהה במקלט יהיה אך ורק ע"י פקיד תביעות מוסמך.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
אגף הבטחת הכנסה

מדינת ישראל
משרד העבודה הרווחה והשירותים
החברתיים
האגף לשירותים אישיים וחברתיים
השרות לרווחת הפרט והמשפחה

רשימת תפוצה

נמענים לביצוע במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים: מקלטים לנשים נפגעות אלימות
וילדיהן

נמענים לביצוע בביטוח לאומי פקידי תביעות הבטחת הכנסה
העתק לידיעה: פקידי מרכזי השירות.

[חזרה](#)

ב ב ר כ ה ,

מיכל חנוך אחדות
מפקחת ארצית בנושא אלמ"ב
(מקלטים ודירות מעבר)

אורנה ורקוביטסקי
מנהלת אגף
וסגנית ראש מנהל הגמלאות

[חזרה](#)